

คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การขอรับบำเหน็จดำรงชีพ

นางสาวนิโลบล โยธา

ตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราว

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
คำจำกัดความ	๑
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒
รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน	๓ - ๔
เอกสารอ้างอิง	๕
ขั้นตอนการบันทึกแบบขอรับบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม	๖ - ๑๘

การขอรับบำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จดำรงชีพข้าราชการบำนาญ

๑. คำจำกัดความ (Definition)

“บำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า การนำบำเหน็จตกทอดจำนวน ๑๕ เท่าของบำนาญรายเดือน มาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญปกติ และหรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ในขณะที่ยังมีชีวิต เพื่อช่วยเหลือและบรรเทา ความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญในการดำรงชีพให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

“ผู้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า

(๑) เป็นผู้รับบำนาญที่พ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุประจำปีหรือตามโครงการเกษียณก่อนอายุ กำหนดลาออกจากราชการ

(๒) ได้รับบำนาญปกติ และหรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ

(๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งออกจากราชการ หรือผู้รับบำนาญที่มีกรณี หรือต้องทว่ากระทำความผิด วินัยหรืออาญาก่อนออกจากราชการ แต่กรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด (แม้จะได้ทำสัญญาการค้าประกันเพื่อขอรับ บำนาญปกติไว้แล้วก็ตาม)

“อัตราการจ่ายบำเหน็จดำรงชีพ” บำเหน็จดำรงชีพให้จ่ายในอัตราสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือน ที่ได้รับแต่ไม่เกินห้าแสนบาท โดยให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ตามวิธีการ ดังนี้

(๑) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกสิบห้าปี ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่ เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (๑) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินสี่แสนบาท

(๓) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดสิบปีขึ้นไป ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินห้าแสนบาท แต่ ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (๑) หรือ (๒) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบสิทธิ ของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินห้าแสนบาท

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

				
จุดเริ่มต้น / สิ้นสุด	ขั้นตอน / กิจกรรม	จุดตัดสินใจ	การเชื่อมต่อ	ทิศทางการไหล

ลำดับ	ขั้นตอน	กองการเจ้าหน้าที่	กรมอนามัย	หน่วยงานในสังกัด	กรมบัญชีกลาง /คลังเขต
๑.	รับเรื่องจากผู้รับบำนาญ				
๒.	ตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำแบบขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม (แบบ ๕๓๑๖)				
๓.	เสนออธิบดีพิจารณาลงนาม				
๔.	จัดส่งเอกสารไปยังกรมบัญชีกลาง/คลังเขตและบันทึกข้อมูลลงในระบบ e-pension				
๕.	กรมบัญชีกลาง/คลังเขต ตรวจสอบความถูกต้อง อนุมัติการส่งจ่าย				
๖.	พิมพ์หนังสือส่งจ่าย				
๗.	ส่งเก็บเรื่อง				

๓. รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน (Procession)

ขั้นตอน	กิจกรรม	หลักฐาน	ระยะเวลา การดำเนินการ
๑. รับเรื่องจากผู้รับบำนาญ	<ul style="list-style-type: none"> - รับเรื่องขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการขอรับเงินฯ - การจัดทำข้อมูลค่านวณสิทธิบำเหน็จดำรงชีพ (บตช.) ในระบบบำเหน็จบำนาญ (e-pension) ให้ผู้รับบำนาญ กรณีขอรับบำเหน็จดำรงชีพ สำหรับผู้รับบำนาญที่มีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญ ซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ 	๑ วัน
๒. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานต่างๆ และจัดทำแบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖)	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของหลักฐานต่างๆ กรณีไม่ถูกต้อง แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดแก้ไขและให้ส่งหลักฐานเพิ่มเติม - จัดทำหนังสือขอรับเงินเพิ่ม (แบบ ๕๓๑๖) - จัดทำหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓/ แบบ สรจ. ๓.๑/ แบบ สรจ. ๓.๒) - เสนออธิบดีพิจารณาลงนาม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญ ซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ 	๒ วัน
๓. อธิบดีพิจารณาลงนาม	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบดีลงนาม (รองอธิบดีที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนอธิบดี) 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖) - แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญ ซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี 	

ขั้นตอน	กิจกรรม	หลักฐาน	ระยะเวลา การดำเนินการ
		- แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ	
๔. จัดส่งเอกสารไปยังกรมบัญชีกลาง/คลังเขตและบันทึกข้อมูลลงในระบบ e-pension	- ส่งแบบขอรับเงินเพิ่มพร้อมหลักฐานไปกรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขต - บันทึกข้อมูลลงในระบบบำเหน็จบำนาญ (e - pension) ของกรมบัญชีกลาง	- แบบขอรับเงินเพิ่ม (แบบ๕๓๑๖) - แบบ สรจ. ๓/ แบบ สรจ. ๓.๑ / แบบ สรจ. ๓.๒ - หลักฐานประกอบการขอรับ	๑ วัน
๕. กรมบัญชีกลาง/คลังเขตตรวจสอบความถูกต้องของอนุมัติการสั่งจ่าย	- กรมบัญชีกลาง / สำนักงานคลังเขต ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหลังจากที่ส่งเรื่องให้กรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขตแล้วประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์ - กรณีมีข้อผิดพลาด กรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขตเรื่องกลับมาในระบบ ดำเนินการแก้ไขส่งใหม่ - กรณีไม่มีข้อผิดพลาด อนุมัติสั่งจ่าย	- สำเนารายละเอียดแบบขอรับจากระบบ e-pension	
๖. พิมพ์หนังสือสั่งจ่าย	- พิมพ์สำเนารายละเอียดแบบขอรับ จากในระบบ e-pension เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ	- หนังสือสั่งจ่ายบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม	๑ วัน
๗. ส่งเก็บเรื่อง	- นำหนังสือสั่งจ่ายจากระบบรวมเรื่องเดิม และจัดเก็บเรื่อง		๑ วัน

๔. แบบฟอร์ม (Form)

- แบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖)
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓)
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปี ขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน

๕. เอกสารอ้างอิง (Reference Document)

- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗
- กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. เอกสารบันทึก (Record)

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ การจัดเก็บ	สถานที่จัดเก็บเอกสาร	ระยะเวลา การจัดเก็บ	วิธีการจัดเก็บ
แฟ้มบำเหน็จดำรงชีพ	เจ้าหน้าที่กลุ่มทะเบียน ประวัติและบำเหน็จ ความชอบที่ได้รับ มอบหมาย	กลุ่มทะเบียนประวัติ และบำเหน็จ ความชอบ	ตามระเบียบงาน สารบรรณ	เรียงตามรายชื่อ ผู้ขอรับบำเหน็จ บำนาญ

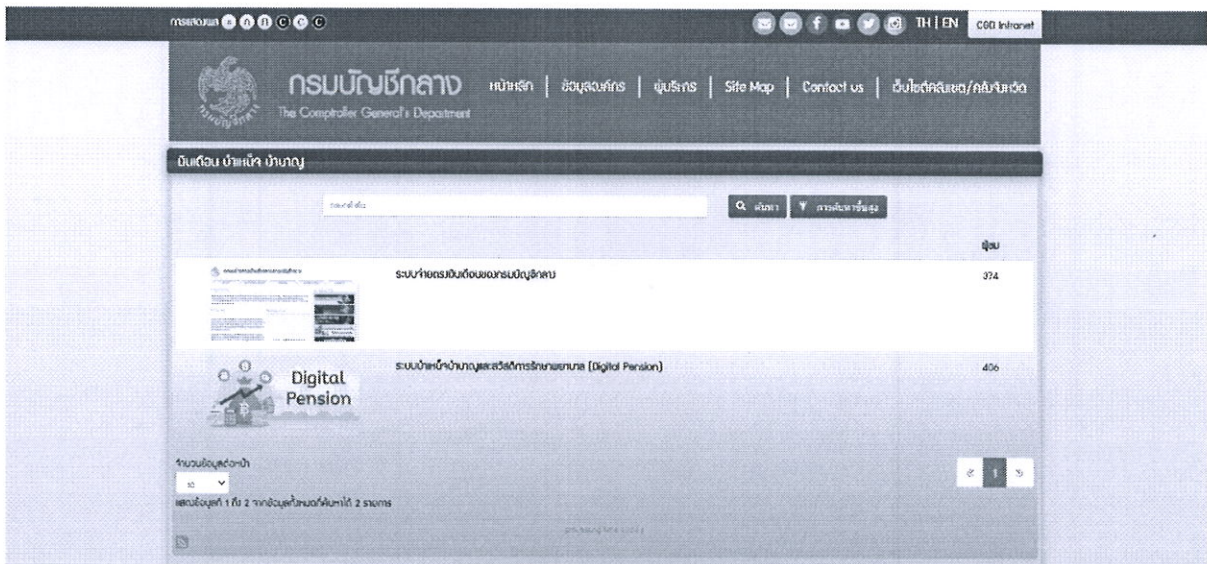
ขั้นตอนการบันทึกแบบขอรับบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม ผ่านระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล(Digital Pension) กรณียื่นขอผ่านส่วนราชการ

เมื่อส่วนราชการผู้ขอได้รับแบบคำขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพจากผู้รับบำนาญ (แบบ สรจ.๓) ตรวจสอบข้อมูล จัดเตรียมเลขที่หนังสือส่งออกของหน่วยงานที่ใช้สำหรับจัดส่งแบบขอรับเงินเพิ่ม(แบบ ๕๓๑๖) เรียบร้อยแล้ว จึงมาดำเนินการในระบบ Digital Pension ดังนี้

๑. เข้าเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

๒. คลิกที่เมนู เงินเดือนบำเหน็จบำนาญ

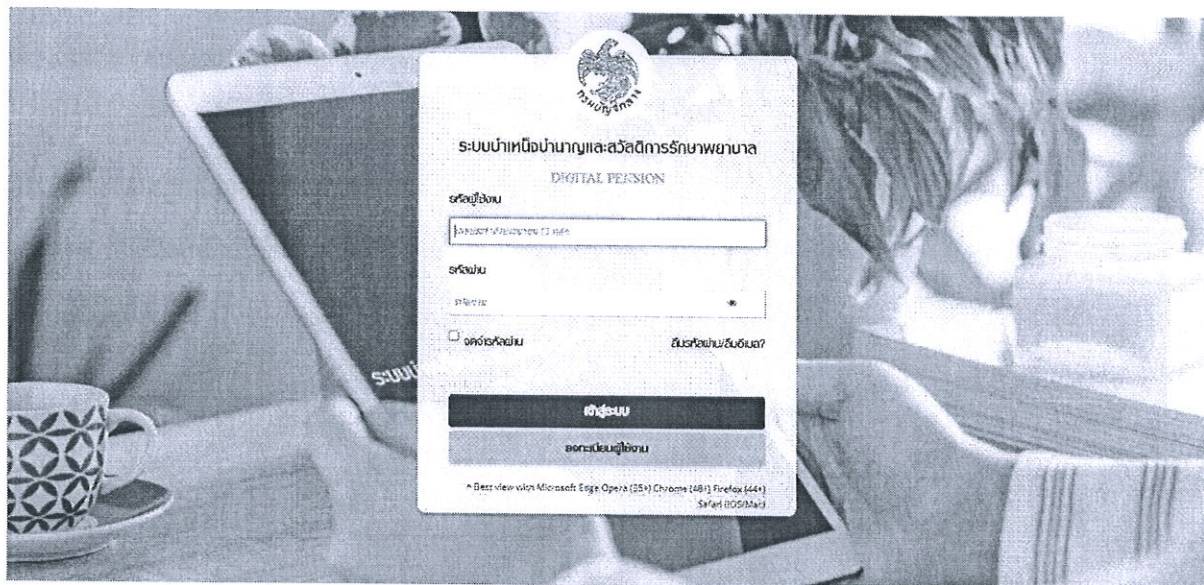

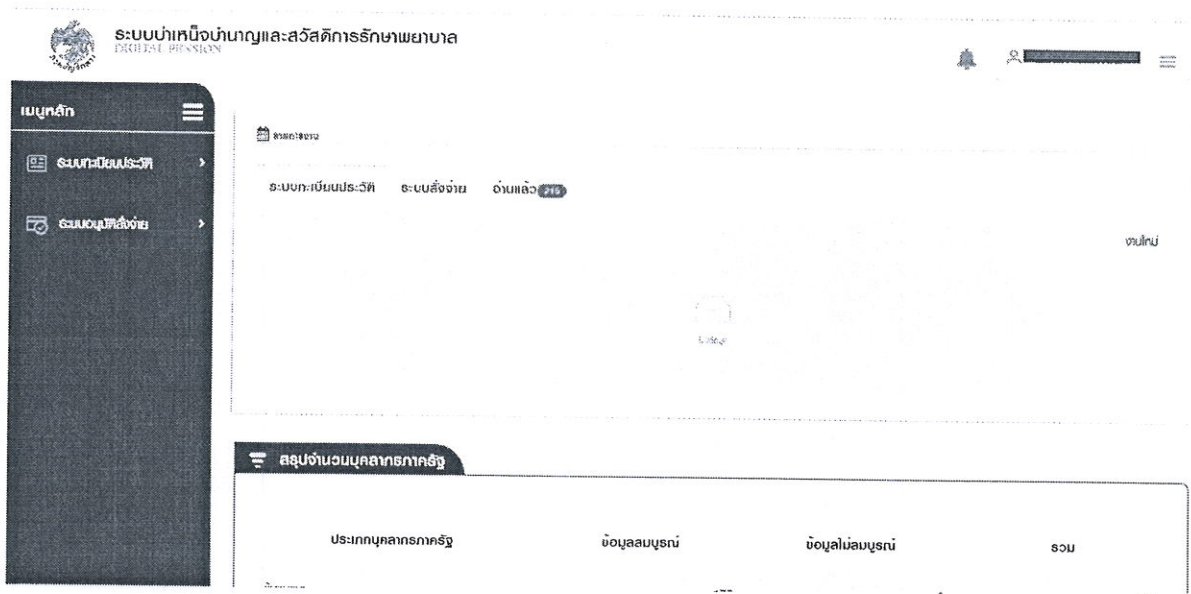
๓. คลิกที่ระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล

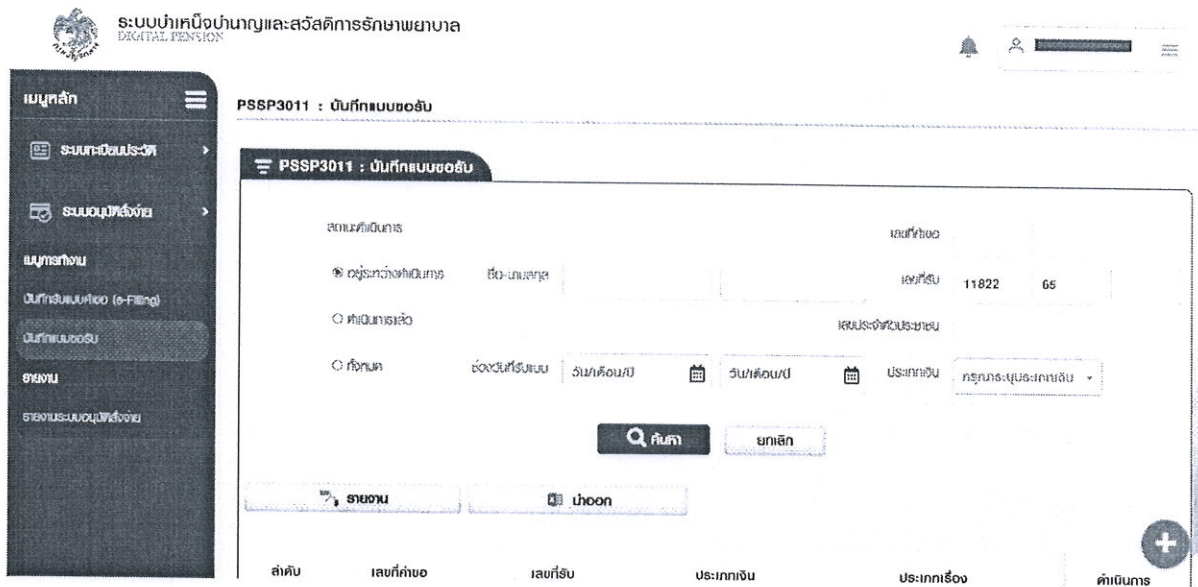
๔. คลิกที่ระบบบำเหน็จบำนาญ สำหรับกรมบัญชีกลางและส่วนราชการ

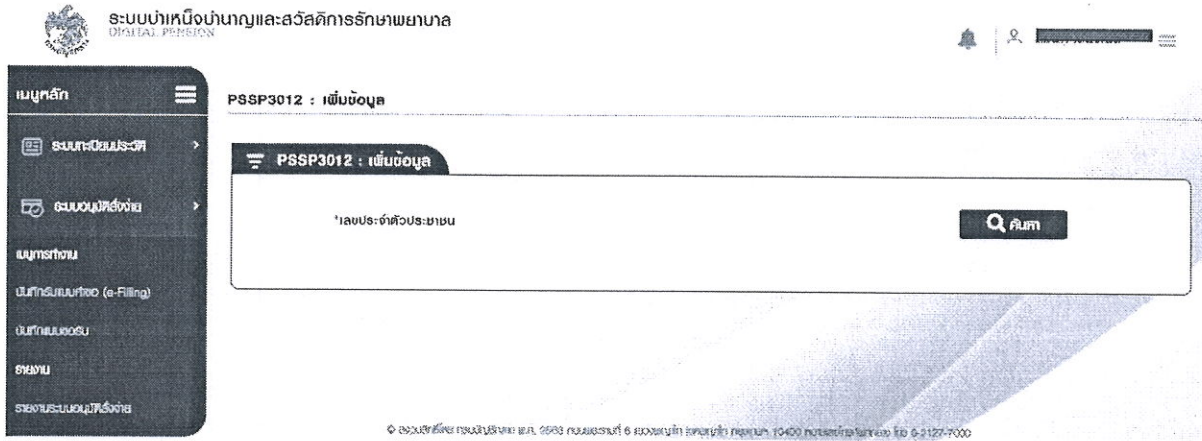
๕. ใส่ username และ password ของส่วนราชการผู้ขอระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้า

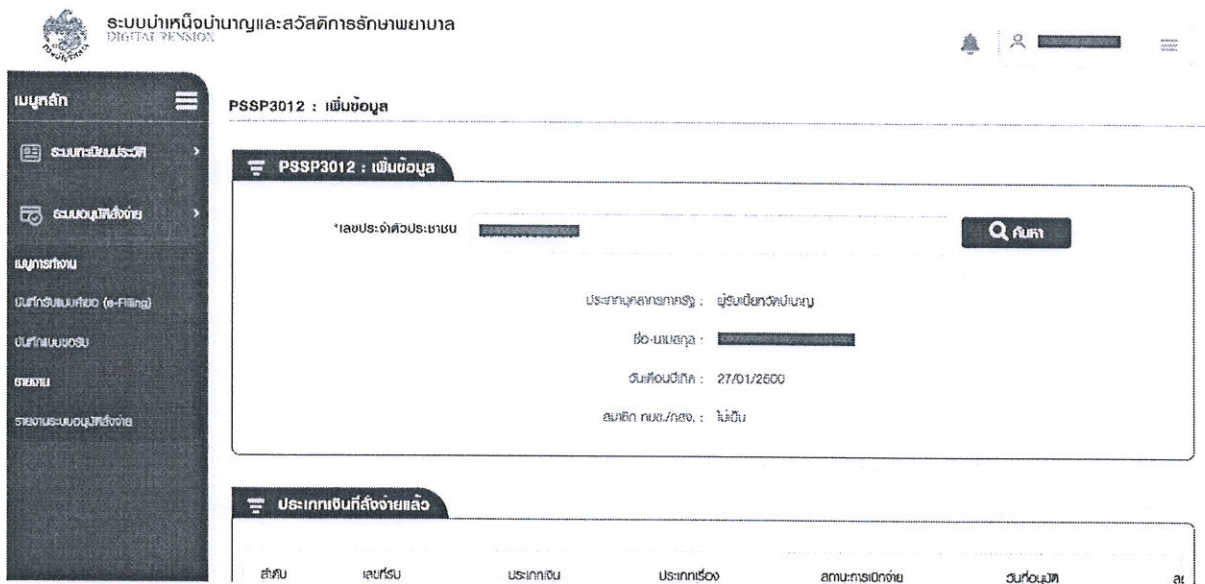
๖. คลิกที่ระบบอนุมัติสั่งจ่าย

๗. เลือกเมนูแบบขอรับและคลิกที่เครื่องหมายบวกสีเขียวด้านมุมขวา

๘. ใส่เลขประชาชนของผู้รับบำนาญที่ยื่นแบบขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม (สรจ.๓) จะปรากฏข้อมูลบนหน้าจอ ดังภาพ

เลื่อนลงมาทางด้านล่างของหน้าจอ คลิกเลือกประเภทเงินบำเหน็จดำรงชีพ

ระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล
DIGITAL PENSION

บัตรประชาชน: 9 11803-54-000002 14-บำเหน็จดำรงชีพ 1-เรื่องปกติ 22/11/2553 โอนเงิน

เลือกประเภทเงิน

*ประเภทเงิน: [เลือกประเภทเงิน]
*ประเภทเรื่อง: 03-บำนาญปกติ, 14-บำเหน็จดำรงชีพ, 25-บำนาญพิเศษครอบครัวพลเรือน
*อายุ: 56/เดือนปี

บันทึก

คลิกเลือกประเภทเรื่องเพิ่ม

ระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล
DIGITAL PENSION

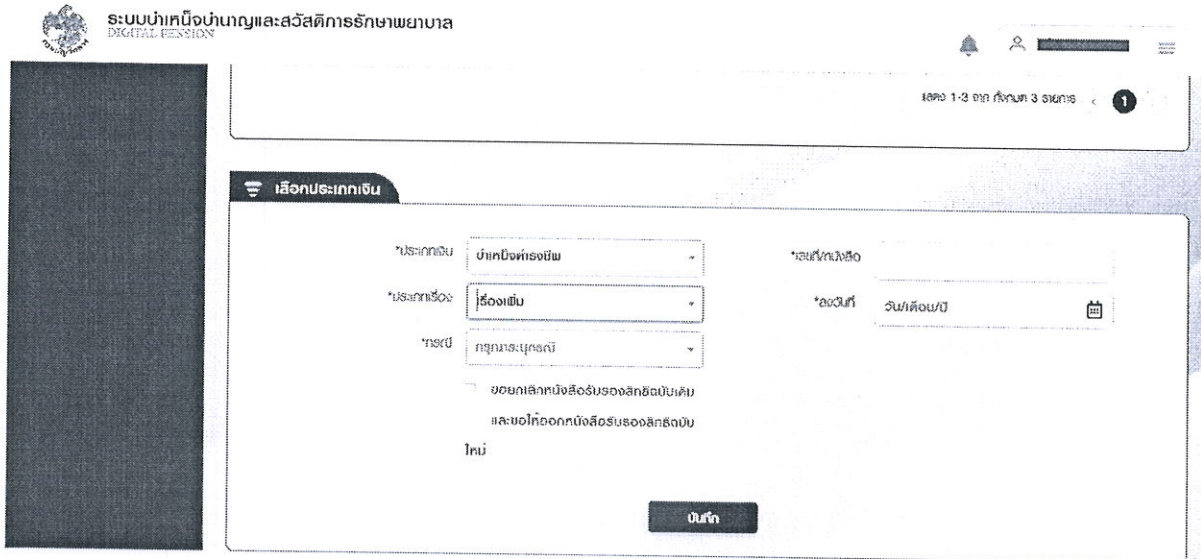
บัตรประชาชน: 9 11803-54-000002 14-บำเหน็จดำรงชีพ 1-เรื่องปกติ 22/11/2553 โอนเงิน

เลือกประเภทเงิน

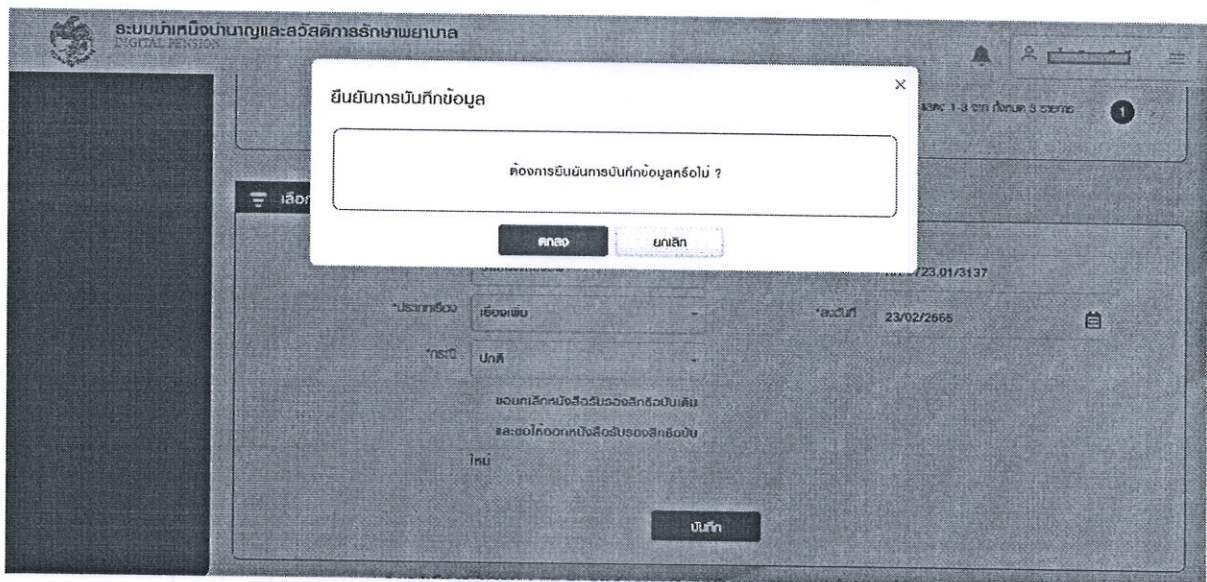
*ประเภทเงิน: บำเหน็จดำรงชีพ
*ประเภทเรื่อง: กรณีระบุประเภทเรื่อง
*อายุ: 1-เรื่องปกติ, 2-เรื่องเพิ่ม
*อายุ: 56/เดือนปี

บันทึก

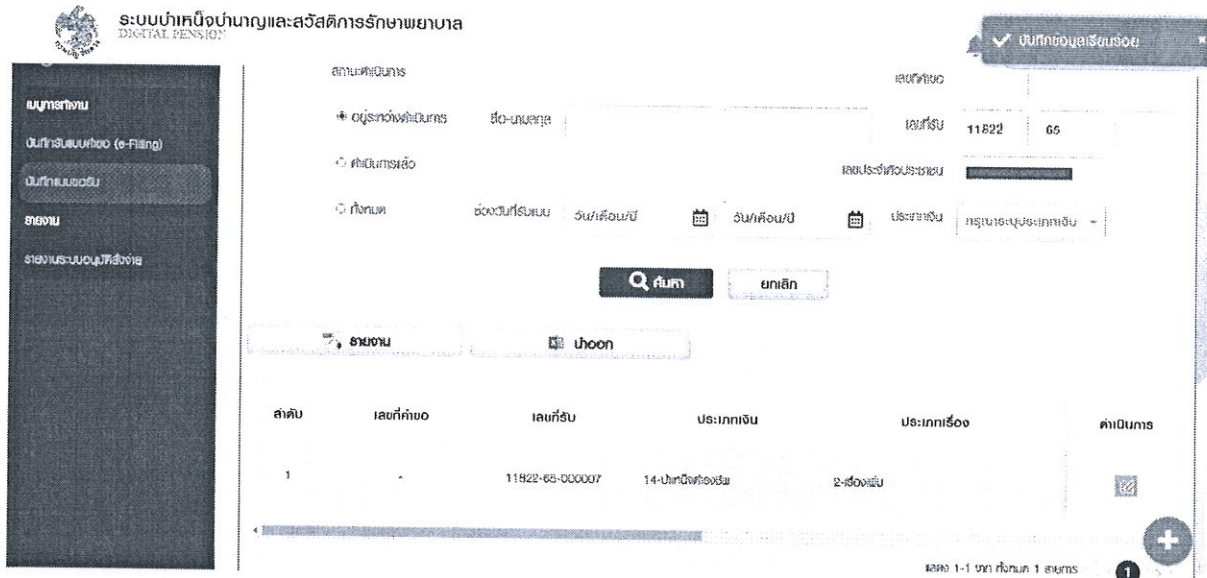
เลือกกรณีปกติ ในขั้นตอนนี้ให้สังเกตที่ตัวอักษรสีแดงด้านล่างถัดจากกรณี เขียนว่าขอยกเลิกหนังสือรับรองสิทธิฉบับเดิมและขอให้ออกหนังสือรับรองสิทธิฉบับใหม่ ถ้าผู้รับบำนาญที่มายื่นขอบำเหน็จดำรงชีพเคยขอหนังสือรับรองสิทธิไว้และยังมีภาระผูกพันอยู่กับสถาบันการเงิน หน่วยงานต้องคลิกที่สี่เหลี่ยมหน้าข้อความดังกล่าว ระบบจะดำเนินการยกเลิกหนังสือรับรองฉบับเก่าและออกหนังสือรับรองฉบับใหม่ ส่วนราชการต้องแจ้งให้ผู้รับบำนาญไปติดต่อธนาคารหลังจากหนังสือรับรองสิทธิอนุมัติแล้ว เพื่อให้ธนาคารบันทึกเลขที่บัญชีธนาคารเข้ามาให้ จึงจะสามารถส่งแบบคำขอมารมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขตได้

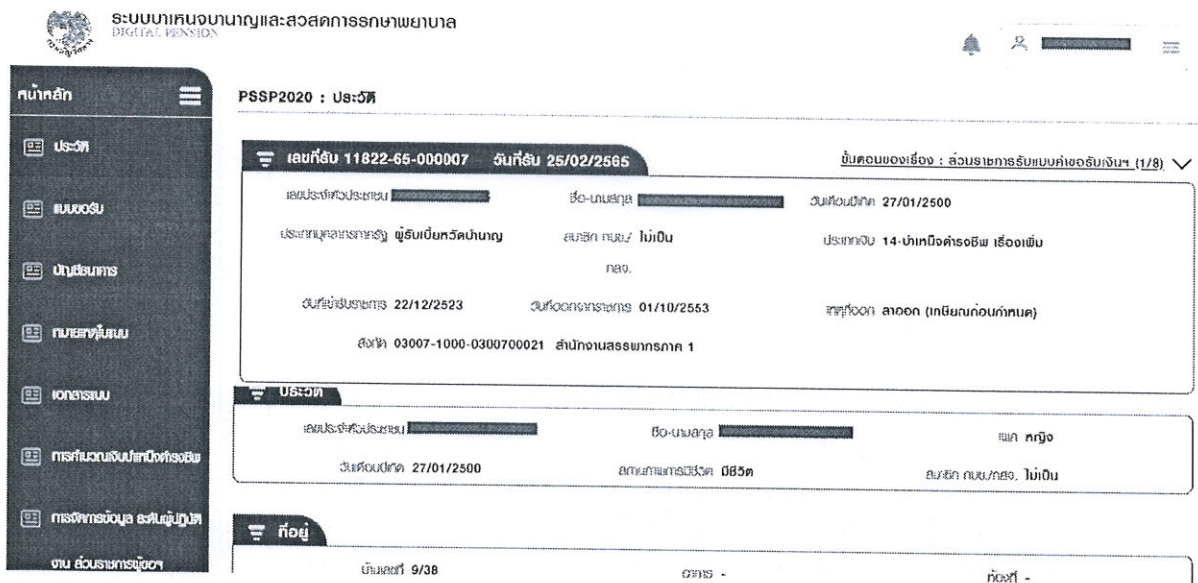
กดบันทึกและยืนยันการบันทึกข้อมูลดังกล่าว

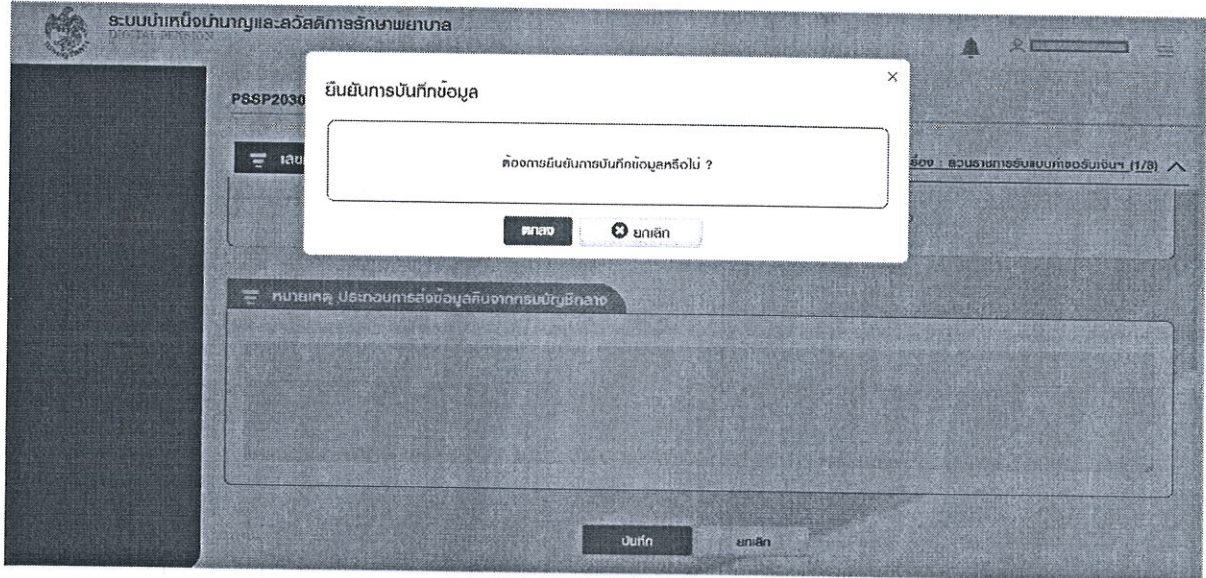
จะขึ้นสถานะบันทึกข้อมูลเรียบร้อย ปรากฏรายการแบบคำขอลำดับที่ ๑ ขึ้นจามภาพ

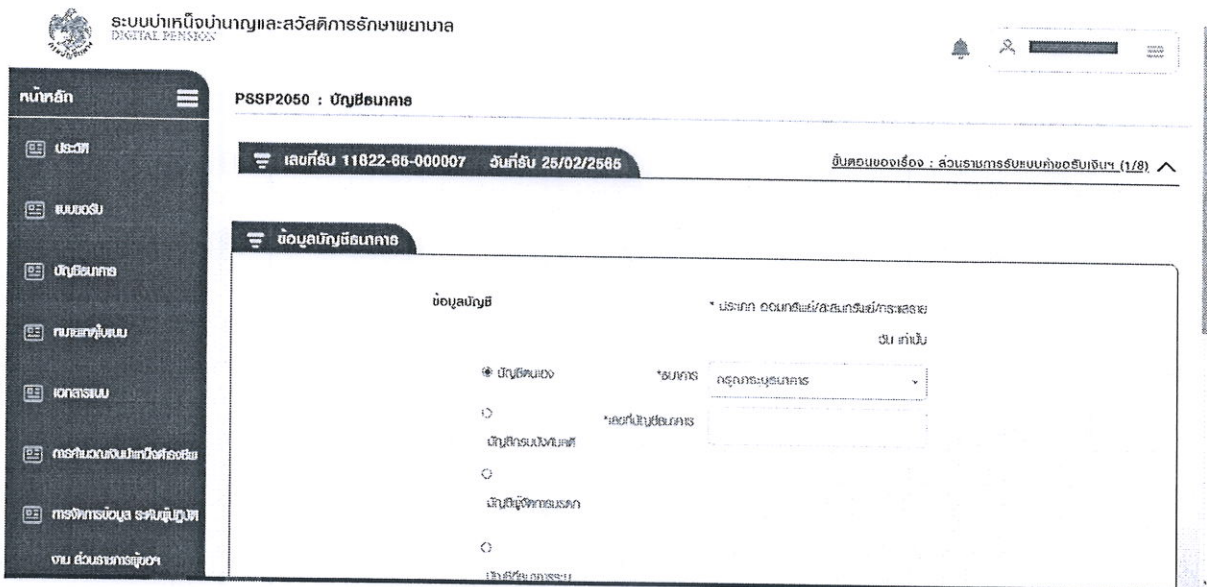
๙. คลิกที่รูปปากกาสีเหลืองด้านท้ายบรรทัดรายการ จะมีเมนูการทำงานขึ้นทางด้านข้างเริ่มตั้งแต่เมนูประวัติ

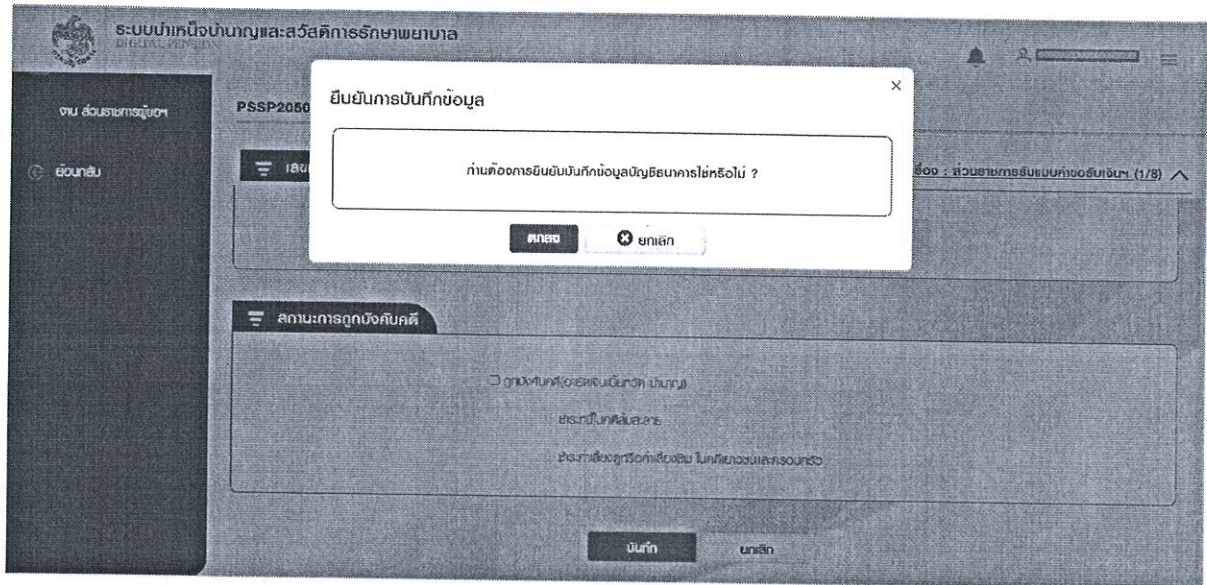
๑๐. เข้าเมนูแบบขอรับตรวจสอบรายละเอียดให้ครบถ้วน และกดบันทึกและยืนยันการบันทึกข้อมูล

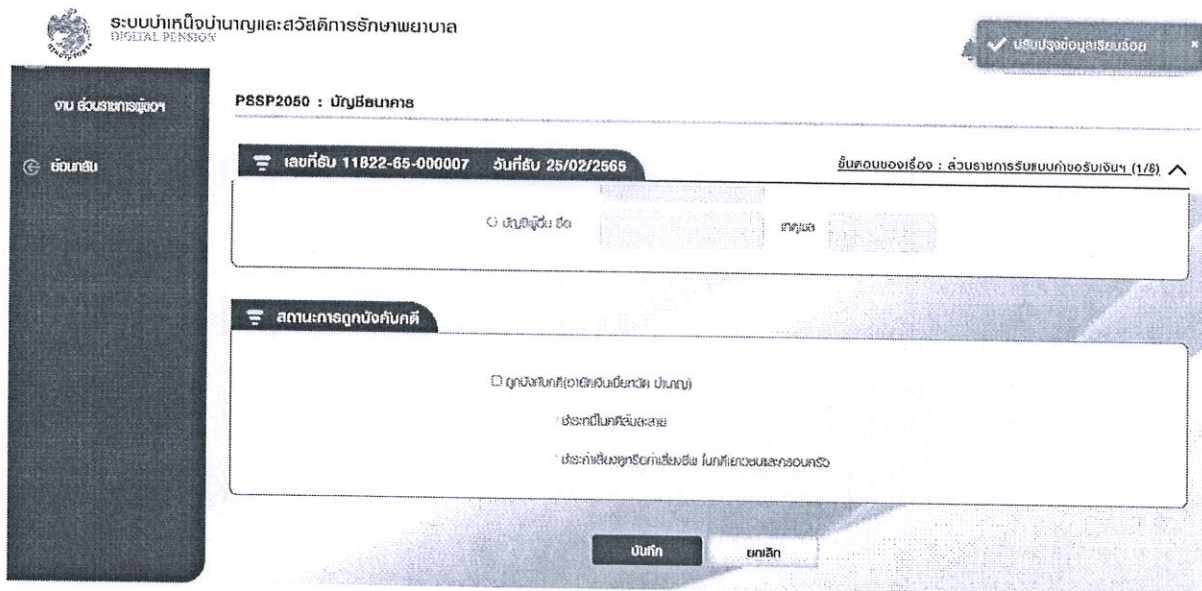
๑๑. เข้าเมนูบัญชีธนาคาร ตรวจสอบเลขที่บัญชีธนาคารให้ถูกต้อง กดบันทึก

และกดยืนยันการบันทึกข้อมูลเลขที่บัญชีธนาคาร

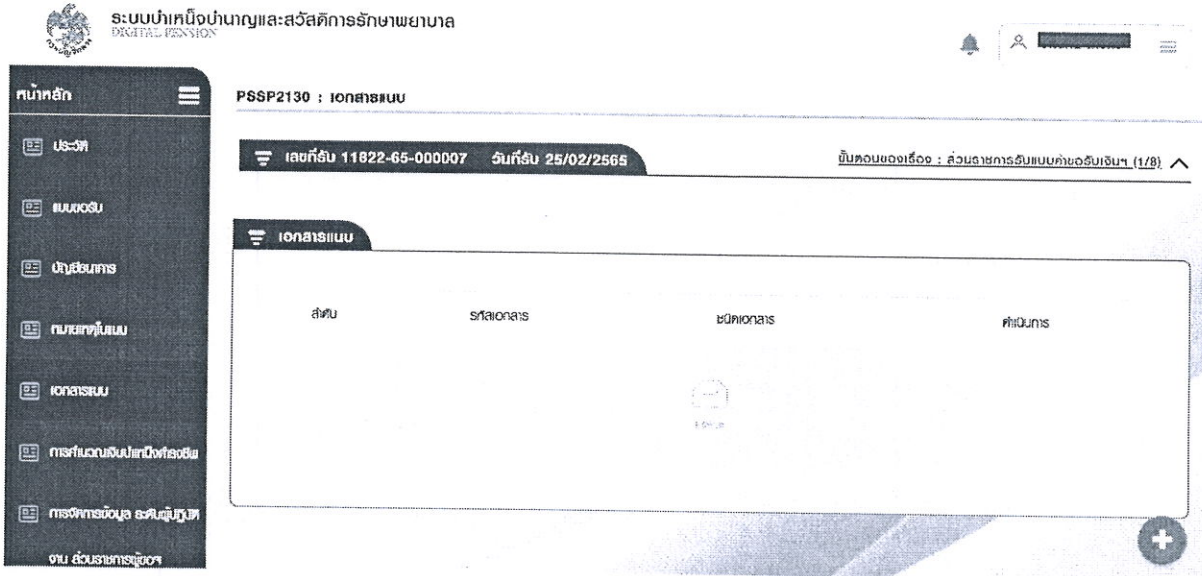

จะขึ้นข้อความสีเขียวตามภาพ

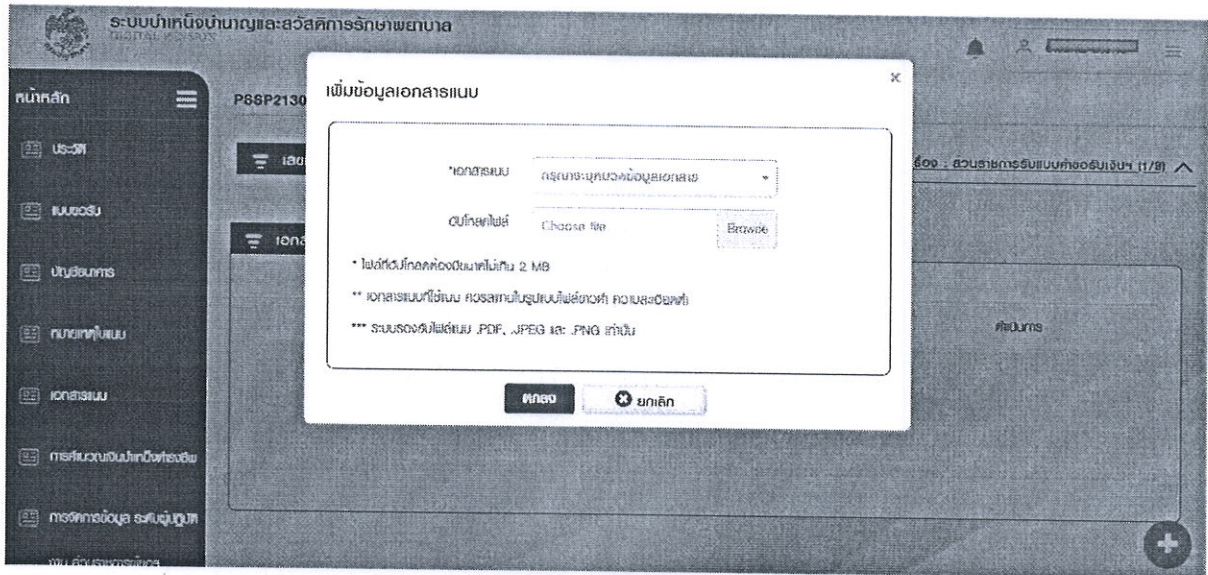

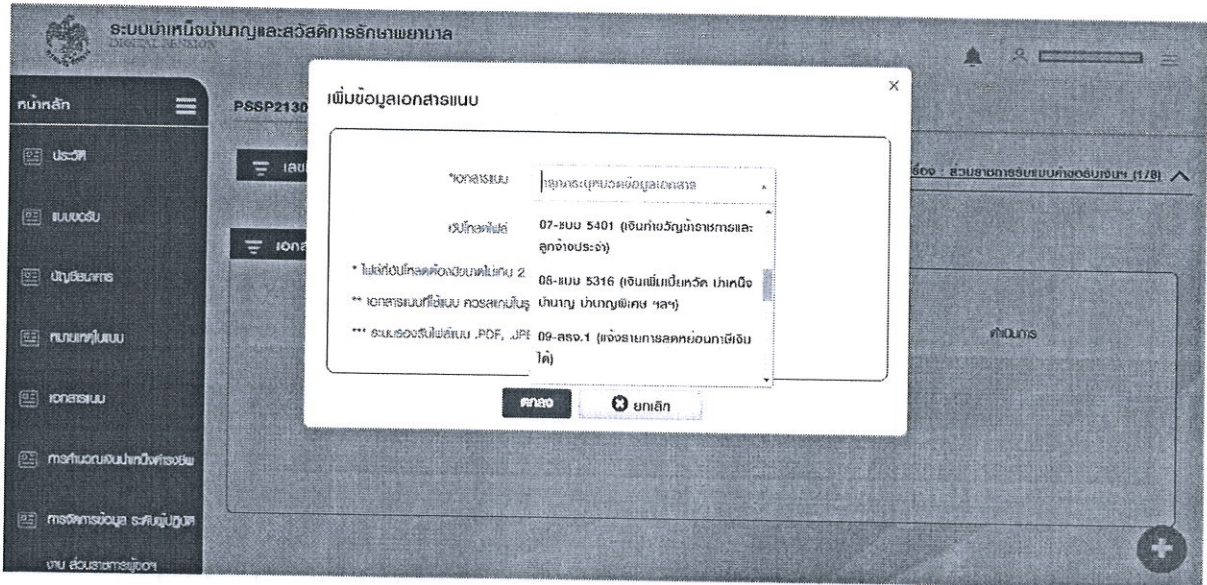
๑๒. เข้าเมนูเอกสารแนบเพื่อแนบแบบคำขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม

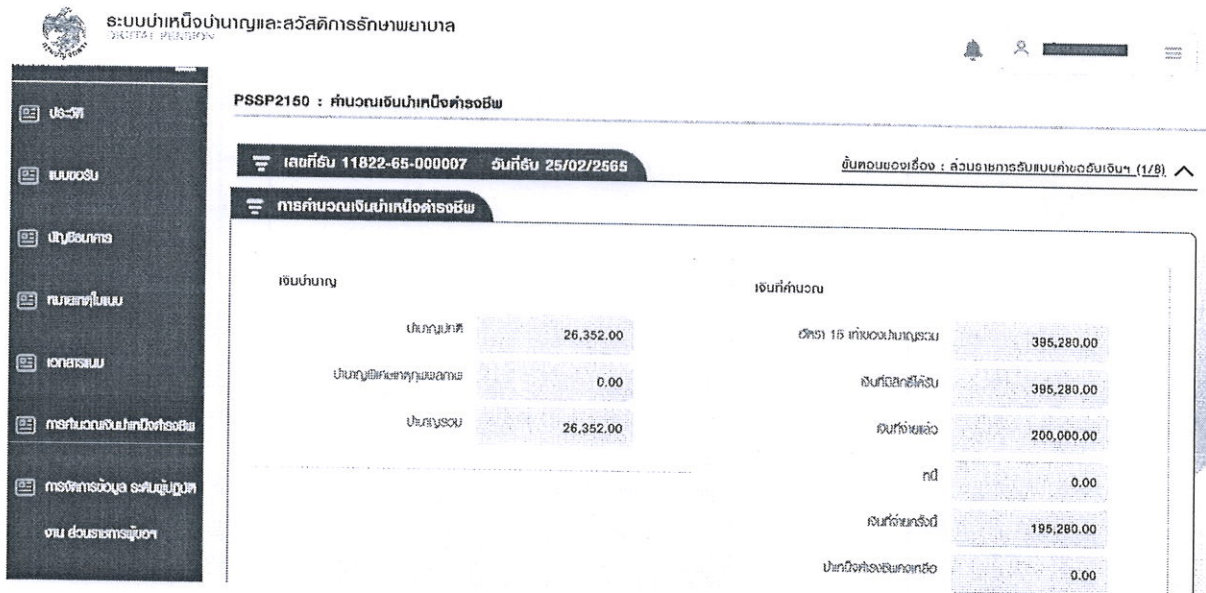
กดเครื่องหมายบวกสีเขียวมุมขวาหน้าจอ จะมีหน้าต่างคำแนะนำเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้แนบ

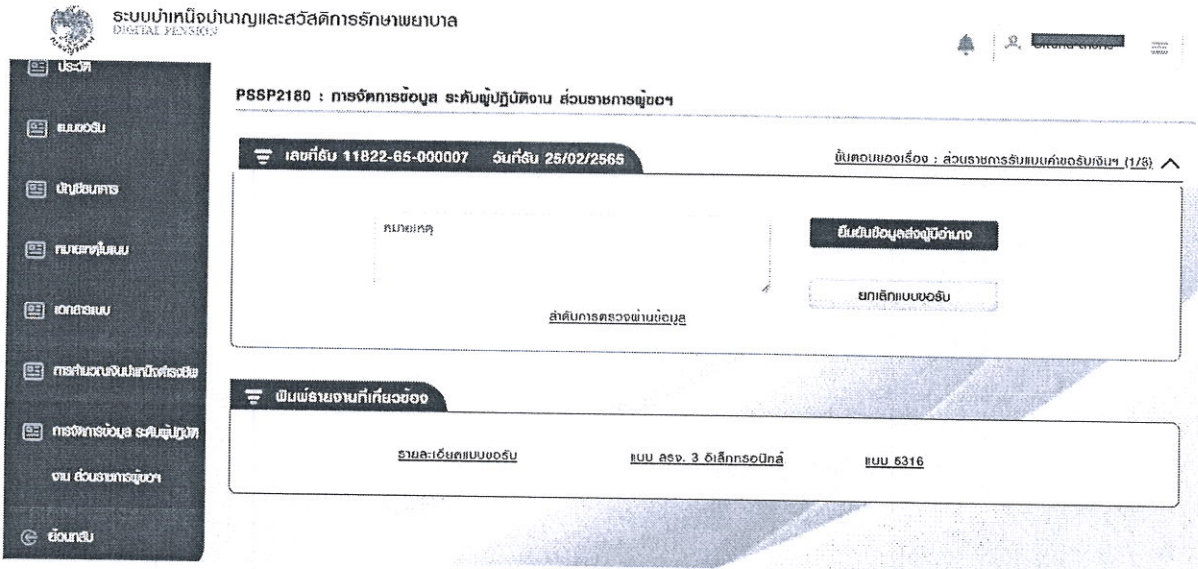
กดเลือกประเภทเอกสารที่แนบและอัปโหลดไฟล์เอกสารตามภาพ

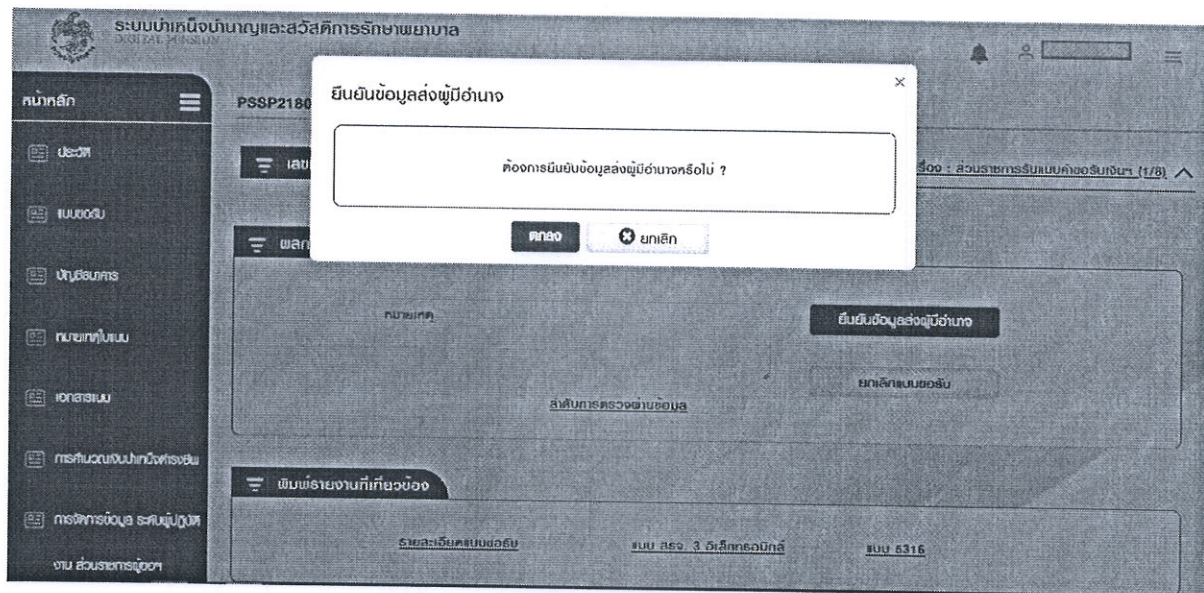
๑๓. เข้าเมนูการคำนวณเงินบำเหน็จดำรงชีพ ตรวจสอบจำนวนเงินว่าถูกต้องหรือไม่

๑๔. เข้าเมนูการจัดการข้อมูลระดับปฏิบัติงานส่วนราชการผู้ขอ คลิกยืนยันส่งผู้มีอำนาจ

ปรากฏหน้าต่างแจ้งเตือน กดตกลง

ขั้นข้อความสีเขียวแจ้งเตือนส่งผู้มีอำนาจเรียบร้อย

ระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล
DIGITAL PENSION

ยืนยันการแจ้งเตือนผู้มีอำนาจเรียบร้อยแล้ว

PSSP2020 : ประสงค์

เลขที่รับ 11822-65-000007 วันที่รับ 25/02/2565

ขั้นตอนของเรื่อง : ส่วนราชการรับแบบทำขอรับเงินฯ (1/3)

ที่อยู่

เบอร์อาชีพ	อาชีพ	จังหวัด
หมู่ที่		เขต 4
ถนน การเกษตร 1	แขวง/แขวง	อำเภอเมือง
	เมือง	บลูส์
จังหวัด บลูส์	รหัสไปรษณีย์ 20000	โทรศัพท์
บ้าน		

บุคคลในครอบครัวและบุคคลอื่น

๑๕. เข้าเมนูการจัดการระดับผู้มีอำนาจสำหรับส่วนราชการผู้ขอเพื่อยืนยันส่งกรมบัญชีกลาง กรณีนี้ใช้รหัสหัวหน้าในการทำงาน หากใช้รหัสผู้ปฏิบัติในการทำงาน ผู้ถือรหัสหัวหน้าต้องมาเข้าระบบและตรวจสอบตามขั้นตอนและกดยืนยันส่งกรมบัญชีกลาง

ระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล
DIGITAL PENSION

ยืนยันการแจ้งเตือนผู้มีอำนาจเรียบร้อยแล้ว

PSSP2181 : การจัดการข้อมูล ระดับผู้มีอำนาจ ส่วนราชการผู้ขอฯ

เลขที่รับ 11822-65-000007 วันที่รับ 25/02/2565

ขั้นตอนของเรื่อง : ส่วนราชการรับแบบทำขอรับเงินฯ (1/3)

หมายเลข

ยืนยัน/ต่อข้อมูลกรมบัญชีกลาง

ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล

ยกเลิกแบบขอรับ

รายละเอียดแบบขอรับ   แบบ สปจ. 3 อ.สิทธิกร๐0๒๓   แบบ 5316

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
199 ถนนสุรศักดิ์ ต.ในเมือง อ.เมืองอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี 34000
โทร 086 465 2532 โทรสาร 045 242 320
อีเมล : saraban04183@obec.go.th
เว็บไซต์ : <http://www.ubn1.go.th>

 SCAN ME